

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ВИРОБНИЧОЇ (ОРГАНІЗАЦІЙНО- МЕТОДИЧНОЇ)
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

ОПП: Дошкільна освіта. Логопедія/Психологія
Спеціальність: 012 Дошкільна освіта
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Факультет дошкільної педагогіки і психології

Одеса – 2021

Методичні рекомендації з педагогічної практики для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта, додаткових спеціальностей Логопедія/Психологія. Одеса, 2021, 29 с.

Розглянуто на засіданні кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології

Протокол від «8» квітня 2021 року № 8а

Схвалено науково-методичною комісією

Протокол від «19» квітня 2021 року № 6

Рекомендовано до друку вченою радою Університету Ушинського

Протокол від «29» квітня 2021 року № 11

Рецензенти:

С. В. Бикова - кандидат психологічних наук, доцент кафедри «Філософії, політології, психології та права» Одеської державної академії будівництва та архітектури.

М. А. Крюкова - кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціології та психології НУ «Одеська юридична академія».

Укладачі:

А. Г. Колесник – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

О. Г. Бабчук – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

ВИРОБНИЧА (ОРГАНІЗАЦІЙНО- МЕТОДИЧНА) ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Організаційно - методична практика у базових закладах є обов'язковим компонентом процесу фахової підготовки майбутніх педагогів з дошкільної освіти, важливим етапом їхнього професійного зростання. Практична підготовка забезпечує встановлення безпосереднього зв'язку між теорією та практикою дошкільного виховання, оскільки в умовах реальної професійної діяльності відбувається інтеграція теоретичних знань і практичних умінь студентів, що зумовлює оволодіння ними складниками професійної компетентності.

Ефективність педагогічної практики залежить від дотримання таких умов: теоретична обґрунтованість системи підготовки студентів до практики, її навчальний і виховний характер, комплексний підхід до визначення завдань, змісту, форм і методів організації та проведення практики, забезпечення наступності та системності на різних етапах її проведення.

Виробнича практика з питань організації дошкільної освіти є завершальним етапом практичної підготовки майбутнього організатора дошкільної освіти. Вона спрямована на формування професійної компетентності майбутніх педагогів –директорів та вихователів-методистів дошкільних закладів освіти. Організаційно-методична практика в дошкільному закладі освіти дає змогу здобувачам вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта денної та заочної форм навчання. ознайомитися з роботою і обов'язками директора, вихователя-методиста, з основними документами і завданнями дошкільної установи.

Мета виробничої (організаційно - методичної) педагогічної практики - формування у студентів фахової компетентності, зокрема, реалізації студентами знань і умінь, навичок, необхідних для організації роботи дошкільних закладів та управління ними, підвищення інтересу до професійно-організаторської діяльності, формування професійної майстерності, уміння творчо застосовувати теоретичні та методичні знання в практичній діяльності.

Очікувані результати виробничої (організаційно - методичної) педагогічної практики.

ПРН 1.	Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.
ПРН 2.	Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН 3.	Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.
ПРН 4.	Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.
ПРН 5.	Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.
ПРН 6.	Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.
ПРН 7.	Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.
ПРН 8.	Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.
ПРН 9.	Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.
ПРН 10.	Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.
ПРН 11.	Організовувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.
ПРН 12.	Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти.
ПРН 13.	Володіє знаннями про академічну доброчесність, уміє дотримуватись норм доброчесності у викладанні навчальних дисциплін, оприлюдненні матеріалів власних досліджень і методичних розробок.
ПРН 14.	Уміє організовувати та проводити дослідження психічного розвитку дітей із застосуванням валідних та надійних методів.
ПРН 15.	Уміє здійснювати психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.
ПРН 16.	Уміє розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.
ПРН 17.	Володіє знаннями про напрями і способи професійного самовдосконалення; уміє критично оцінювати результати власної

	діяльності, виявляти причини недоліків; уміє визначати власну траєкторію професійного зростання.
ПРН 18.	Володіє вміннями письмової та усної комунікації державною мовою в ситуаціях професійного, наукового спілкування та презентації результатів дослідження.

Здобувач вищої освіти знає:

- нормативні документи діяльності дошкільного закладу освіти;
- посадові обов'язки вихователя, методиста і керівника ЗДО;
- сучасні методи та форми організації навчально-виховного процесу в закладах дошкільної освіти;

Здобувач вищої освіти вміє:

- аналізувати результати освітньої та методичної роботи дошкільного закладу;
- проводити порівняльний аналіз посадових обов'язків директора та методиста ЗДО;
- складати рецензію на річний план роботи дошкільного закладу;
- аналізувати плани роботи методичного кабінету;
- складати циклограму робочого дня одного з працівників ЗДО.

Педагогічна практика здійснюється у закладах дошкільної освіти з відривом від освітнього процесу не більше шести годин на день. Для студентів денної форми навчання практика проводиться з відривом від навчання протягом трьох тижнів. Студенти заочної форми навчання проходять практику за місцем основної роботи чи за місцем проживання, без відриву від виробництва. Тривалість практики – 2 тижні.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти у контексті змісту виробничої (організаційно - методичної) педагогічної практики мають опанувати такі компетентності:

Інтегральна компетентність	Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (КЗ)	КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ-5. Здатність працювати в команді. КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

<p>Спеціальні (фахові) компетентності (КС)</p>	<p>КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.</p> <p>КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.</p> <p>КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>КС-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.</p> <p>КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.</p> <p>КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.</p> <p>КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.</p> <p>КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.</p> <p>КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.</p> <p>КС-10. Здатність до проведення психолого-педагогічних досліджень з проблем вищої і дошкільної освіти.</p> <p>КС-11. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи науково-дослідної та/або доказові методики і техніки практичної діяльності психолога закладу освіти.</p> <p>КС-12. Здатність здійснювати практичну діяльність психолога: тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, діагностичну з використанням науково верифікованих методів і технік.</p>
---	--

Завдання практики:

- здійснювати керівництво колективом дошкільного закладу (планувати й організувати його роботу, контролювати хід і результати виконання завдань, добираючи відповідні методи управління);
- спостерігати та аналізувати освітній процес дошкільного закладу;
- проводити діагностику знань, умінь і навичок дітей в різних вікових групах;

- на основі одержаних даних оцінювати ефективність педагогічної діяльності вихователів, розробляти рекомендації щодо вдосконалення навчально-виховної роботи;
- надавати необхідну консультативно-методичну допомогу; проводити роботу з вдосконалення педагогічної майстерності вихователів дошкільного закладу; організувати роботу методичного кабінету дошкільного закладу;
- вивчати передовий педагогічний досвід кращих вихователів, узагальнювати та впроваджувати його в практику;
- налагоджувати взаємодію з різними категоріями працівників дошкільного закладу і батьками, створювати сприятливий соціально-психологічний мікроклімат в трудовому колективі ЗДО;
- формувати вміння налагоджувати взаємодію з родинами для забезпечення єдиних підходів до розвитку та виховання дітей дошкільного віку, проводити різні форми роботи з батьками: бесіди, консультації тощо;
- виховувати оптимістичну професійну позицію, прагнення професійного самовдосконалення, бажання активно і творчо впроваджувати в практику роботи сучасних дошкільних закладів кращі здобутки в галузі дошкільної освіти.

Практика проходить на базі дошкільних закладів освіти.

Зміст і методичні рекомендації програми організаційно- методичної практики

Перед початком практики проводиться настановча конференція, у ході якої студенти ознайомлюються з програмою практики: керівники від вищого навчального закладу роз'яснюють їм мету організаційно-методичної практики, ставлять конкретні завдання, інформують про зміст діяльності під час проходження практики, форму звітності, критерії оцінювання тощо.

Тривалість робочого дня студента-практиканта 6 годин (з 7 год. до 13 год. або з 13 год. до 19 год. в залежності від змісту завдань).

Протягом першого дня педагогічної практики відбувається погодження програми практики із завідувачем ЗДО та вихователем-методистом. Кожен практикант повинен щоденно складати план роботи на день. План відображається у щоденнику педагогічної практики.

Режим роботи студентів під час практики визначається керівниками практики та узгоджується з правилами внутрішнього розпорядку бази практики. На період практики в кожній підгрупі студентів призначається староста, який веде облік відвідування студентами практики, організовує і координує роботу підгрупи, виконує доручення керівника практики від вищого навчального закладу, методистів, адміністрації і працівників базового навчального закладу чи установи щодо організації і перебігу практики, інформує студентів про консультації, семінари.

Послідовність реалізації завдань практики студент визначає в календарному графіку проходження практики. Він складається у перші дні практики, схвалюється викладачем від вищого навчального закладу та

керівником від ЗДО(методистом, вихователем). Кожен студент працює відповідно до свого календарного графіка проходження педагогічної практики.

Протягом педагогічної практики студенти ведуть щоденник практики, який включає: календарний графік проходження практики, робочі записи студентів під час проходження практики, відгуки керівників практики від ЗДО і від ВНЗ.

Завершальним етапом роботи студента-практиканта є оформлення звітної документації у кейс-фолію, подача документації на перевірку керівникові та підготовка студентів-практикантів до участі у підсумковій конференції. Викладачі, присутні на конференції, оцінюють методичні вміння студентів, доречність обраної форми методичної роботи, вміння застосовувати психолого-педагогічні знання, набуті під час навчання на факультеті дошкільної педагогіки та психології.

Змістовий модуль І.

Загальне ознайомлення із організаційно-методичними аспектами роботи дошкільного закладу

Практичне ознайомлення з питаннями організації діяльності дошкільного закладу. Практика студентів розпочинається із зустрічі з керівниками дошкільного закладу. Директор дитячої установи інформує про стан укомплектування дошкільного закладу дітьми, про кадри, рівень забезпеченості матеріально-технічної бази дошкільного закладу. Вихователь-методист ЗДО робить аналіз результатів освітньої та методичної роботи дошкільного закладу та знайомить студентів із завданнями, які стоять перед колективом щодо поліпшення стану навчально-виховної роботи.

Практиканти проводять бесіди із керівником і працівниками закладу, анкетування, спостерігають за ходом виконання ними посадових обов'язків, оглядають приміщення, ділянку, обладнання та інвентар, аналізують ділову документацію. При цьому вивчають такі аспекти діяльності закладу:

Документація дошкільного закладу. Значення, зміст, порядок ведення документації.

Статут дошкільного закладу: тип закладу, його статус, нормативно-правові засади діяльності, режим роботи, укомплектованість дошкільного закладу дітьми тощо.

Річний план дошкільного закладу. Проводять порівняльний аналіз посадових обов'язків директора та вихователя-методиста.

Студенти-практиканти вивчають Статут дошкільного закладу і річний план. Проводять порівняльний аналіз посадових обов'язків завідувача та методиста. На основі вивчення складають рецензію на річний план роботи дошкільного закладу. При цьому висвітлюють такі питання:

- основні завдання роботи дошкільної установи, їх актуальність, конкретність формулювання;
- структура річного плану;
- взаємозв'язок різних форм методичної роботи.

При оформленні рецензії її доцільно доповнити схемою таблиці:
Головні завдання та заходи річного плану ЗДО

Головні завдання	Заходи плану					
	педради	семінари	відкриті перегляди	консультації	тематичні перевірки	виробничі наради
1	2	3	4	5	6	7

Кадрове забезпечення дошкільного закладу: кількісний та якісний склад. Зміст посадових інструкцій працівників дошкільного закладу. Розстановка кадрів. Організація роботи з підвищення професійної майстерності працівників дошкільного закладу. Проведення атестації педагогічних працівників. Документація дошкільного закладу з кадрових питань. Особові справи працівників дошкільного закладу.

Матеріально-технічна база закладу. Ділянка дошкільного закладу, обладнання ділянки, розміщення групових і спортивного майданчиків, господарських споруд, озеленення тощо. Обладнання приміщень, їх використання згідно призначення. Маркування, зберігання та облік інвентарю, доцільність його розміщення. Укомплектованість закладу посібниками, обладнанням та інвентарем відповідно до норм Типового переліку. Організація навчально-розвивального середовища в дошкільному закладі, у кожній віковій групі, дотримання санітарно-гігієнічних та педагогічних вимог.

Фінансова діяльність закладу. Джерела фінансування дошкільного закладу. Організація додаткових освітніх послуг. Кошторис та інша фінансова документація дошкільного закладу. Організація харчування дітей в дошкільному закладі. Обладнання харчоблоку, організація його роботи. Обов'язки працівників дошкільного закладу в організації харчування (кухаря, комірника та ін.). Контроль за харчуванням з боку адміністрації, батьків та інших інстанцій. Складання перспективного меню, меню-розкладки. Забезпечення продуктами харчування, умови їх зберігання, порядок видачі з комори та повернення в комору, контроль за їх закладкою та обробкою. Ведення документації з питань харчування.

Створення безпечних умов для праці, навчання і виховання в дошкільному закладі. Робота керівника закладу щодо створення безпечних умов праці та навчання. Зміст посадових інструкцій з безпеки діяльності різних категорій працівників дошкільного закладу. Контроль за дотриманням правил техніки безпеки, протипожежної безпеки та санітарно-гігієнічних вимог.

Медичний кабінет дошкільного закладу. Зміст роботи медичного працівника.

Робота дошкільного закладу з батьками. Форми роботи з батьками. Діяльність батьківського комітету.

Організація освітнього процесу в дошкільному закладі. Вибір програм навчання та виховання дітей. Планування загальних організаційно-педагогічних заходів у дошкільному закладі та навчально-виховної роботи у вікових групах. Забезпечення умов для навчання і виховання дітей. Систематичність контролю за ходом та результатами. Використання даних педагогічного аналізу при плануванні подальшої роботи з дітьми.

Вдосконалення навчально-виховного процесу і підвищення рівня професійної майстерності вихователів в ході проведення різних форм методичної роботи. Використання педагогами одержаних знань в роботі з дітьми. Організація роботи педагогічної ради дошкільного закладу.

Вивчення змісту діяльності керівника та методиста дошкільного закладу. Практикант проводить бесіду з керівником, у процесі якої уточнює його посадові обов'язки, з'ясовує особливості реалізації управлінських функцій при вирішенні адміністративно-господарських та організаційно-педагогічних питань. Проводить бесіду з методистом, визначає, які на нього покладаються обов'язки щодо управління дошкільним закладом. Аналізує ефективність розподілу обов'язків між завідувачем та вихователем-методистом. Спостерігає за роботою завідувача дошкільного закладу і за роботою методиста, фіксує її зміст та витрати часу на вирішення кожного завдання окремо. В ході аналізу визначає, виконанню якої управлінської функції було приділено найбільше часу, оцінює ефективність вибору методів керівництва.

Починаючи з другого тижня практики студент виконує окремі доручення керівника дошкільного закладу щодо вирішення адміністративно-господарських питань (наприклад, проведення вибіркового контролю, збір та обробка кількісних даних, підготовка проектів наказів та розпоряджень тощо).

Контроль за навчально-виховним процесом дошкільного закладу. Протягом практики студент аналізує навчально-виховну роботу з різних розділів програми в усіх вікових групах дошкільного закладу. Тематика і зміст контролю визначається згідно річного плану закладу та календарних планів завідувача і методиста. Для виконання даного завдання студент завчасно добирає схеми спостереження й аналізу різних форм навчально-виховної роботи з дітьми дошкільного віку, діагностичні методики.

За дорученням завідувача та методиста практикант аналізує й затверджує календарні плани, навчально-виховної роботи вихователів та інших педагогічних працівників (музичного керівника, інструктора з фізичного виховання).

Разом із завідувачем чи вихователем-методистом, а також самостійно студент перевіряє готовність вихователів до робочого дня. Щоденно переглядає та аналізує заняття, режимні процеси, а також навчально-виховну роботу в повсякденному житті. Проводить діагностику знань, умінь і навичок дітей в різних вікових групах. Визначає характер взаємодії вихователів і батьків у вирішенні питань навчання та виховання дітей. На основі одержаних даних оцінює ефективність педагогічної діяльності вихователів,

дає рекомендації щодо вдосконалення навчально-виховної роботи. Пропонує необхідну консультативно-методичну допомогу. Зміст всіх спостережень та розгорнутий аналіз освітнього процесу з висновками і рекомендаціями практикант записує у щоденник.

Організація і проведення різних форм методичної роботи в дошкільному закладі. Протягом практики студент бере участь в методичній роботі дошкільного закладу: педагогічній раді, в семінарах, семінарах-практикумах та інших.

Відповідно до річного плану дошкільного закладу, враховуючи результати діагностики та аналізу педагогічного процесу, практикант готує і самостійно проводить одну із форм методичної роботи для педагогічних працівників дошкільного закладу (групову консультацію, семінар, семінар-практикум, відкритий перегляд навчально-виховного процесу тощо). Студент формулює мету і завдання методичного заходу, визначає методи навчання вихователів, добирає необхідний науково-теоретичний, методичний та практичний матеріал, готує наочність, дидактичні посібники, складає рекомендації щодо використання набутих знань і умінь в практиці роботи з дітьми. При потребі, як на етапі підготовки, так і безпосередньо під час проведення, практикант може залучити інших працівників, чітко визначивши їх роль. Студент оформляє розгорнутий план обраної форми методичної роботи з тезами доповідей, описом завдань тощо. До цих матеріалів після проведення практикантом методичного заходу додається коротка рецензія завідувача, де міститься оцінка рівня проведення.

За вказівками завідувача та методиста протягом періоду практики студент працює над вдосконаленням роботи методичного кабінету дошкільного закладу: добирає та систематизує нові матеріали, методичні розробки, виготовляє наочні посібники, атрибутику до ігор, складає анотації на нові посібники та публікації періодичних видань, організовує виставки, вивчає та оформляє передовий педагогічний досвід.

Протягом наступних 3-4 днів студенти проводять спостереження за роботою завідувача, методиста й інших співробітників (за кожним протягом дня).

Доцільно використати спостереження, педагогічний аналіз і бесіду з працівником:

1. Які обов'язки щодо керування дошкільною установою покладені на Вас?
2. Чи задоволені Ви розподілом Ваших функціональних обов'язків?
3. Які труднощі Ви зустрічаєте у виконанні своїх функціональних обов'язків?
4. Чи є у Вас побажання, які можна врахувати при розподілі управлінських функцій?
5. Як Ви готуєте і проводите адміністративні наради?
6. Як Ви плануєте свій робочий день?
7. Як Ви готуєтеся до роботи зі співпрацівниками?

Результати спостережень викласти у аналітичній записці за такими питаннями:

1. Як розподілені обов'язки між членами адміністративної групи у дошкільній установі?
2. Як відбувається обмін інформацією про стан освітньо-виховної роботи?

Кожен практикант складає циклограму робочого дня одного з працівників, використовуючи наступну таблицю:

№	Вид роботи	Затрати часу
1	2	3

Аналіз використання часу слід здійснювати на основі посадових обов'язків. Визначити, якій з функцій керування у своєму робочому дні керівник приділив більше уваги, зробити висновок про якість управлінської діяльності.

Студенти-практиканти проводять анкетування серед вихователів:

1. Як Ви оцінюєте розподіл обов'язків між директором і вихователем-методистом?
2. Чи одержуєте Ви кваліфіковану своєчасну допомогу в завідуючого і вихователя-методиста з тих питань, що Ви вивчаєте?
3. Чи є побажання щодо розподілу обов'язків між керівниками дошкільної установи, спрямовані на поліпшення роботи?

Змістовий модуль II.

Господарсько-фінансовий напрям у діяльності керівника дошкільного закладу

Важливим у роботі керівників дошкільної установи є господарсько-фінансовий напрям, вивченню якого студенти-практиканти приділяють особливу увагу. Розмовляючи з керівником дошкільної установи, студенти визначають вид та тип ЗДО, вивчають джерела фінансування дошкільного закладу. Виявляють набір основних і додаткових послуг дошкільної установи. Складають реєстр документації, що юридично закріплює право на реалізацію кожної додаткової послуги. З бесіди із керівником слід також з'ясувати умови вибору додаткової послуги. На основі отриманих відомостей студенти-практиканти мають зробити у щоденнику педагогічної практики аналітичні записи та виконати фінансовий розрахунок конкретної платної послуги.

Під час вивчення питання про організацію харчування дітей студенти-практиканти аналізують обладнання харчоблоку, режим його роботи. Необхідно ознайомитися з устаткуванням кухні, місцем збереження продуктів, попередньою обробкою овочів, сирих і варених продуктів. Слід також вивчити зміст посадових інструкцій співробітників дошкільної установи, склад і обов'язки співробітників в організації харчування.

Уточнити зміст і форми контролю за харчуванням з боку адміністрації, а також, вищестоящих організацій і батьків. З бесіди з кухарем довідатися про стаж його роботи в дошкільній установі, про підвищення ділової кваліфікації, про розміщення співробітників харчоблоку, наявності спецодягу. Зробити виписки з бракеражного зошита. З'ясувати, хто, коли і як здійснює контроль за закладкою продуктів, їх обробкою, ознайомитися з порядком одержання продуктів з комори. Ознайомитися з добовою порцією, обсягом їжі на одну дитину 3, 5, 6 років, графіком видачі їжі по групах. З бесіди з завідувачем господарством уточнити порядок постачання продуктів; як оформляються заявки, накладні, коли і як проводиться зняття натуральних залишків. Вивчити книги по обліку продуктів харчування і меню-вимогу. З бесіди з завідувачем ЗДО з'ясувати види контролю за харчуванням, відхилення у витраті засобів на харчування за попередні 2-3 місяці, наявність картотек на окремі блюда, перспективного меню. Вивчити, яким чином досягається відповідність наявності дітей у групах, у меню, таблиці відвідуваності; як оформляється видача продуктів на нових дітей, повернення продуктів кухарем у комору, як організоване харчування співробітників.

Студенти-практиканти аналізують також матеріально-технічну базу дошкільного закладу. Особливу увагу при цьому слід звертати на обладнання приміщень та ділянки ЗДО, їх використання згідно призначення; озеленення ділянки, планування групових та спортивних майданчиків, господарських споруд; обладнання групових приміщень, маркування, зберігання та облік інвентаря, доцільність його розміщення. На основі аналізу в щоденнику педагогічної практики слід зробити письмовий висновок щодо організації навчально-розвивального середовища в дошкільній установі, дотримання санітарно-гігієнічних та педагогічних вимог.

Починаючи з другого тижня практики студенти-практиканти виконують окремі доручення керівника дошкільного закладу щодо вирішення адміністративно господарських питань (наприклад, проведення вибіркового контролю, збір та обробка кількісних даних, підготовка проектів наказів та розпоряджень тощо).

Змістовий модуль III.

Методична робота у дошкільному закладі освіти

Протягом другого тижнів практики зміст роботи студентів-практикантів складає методична робота, організація якої є важливою функцією вихователя-методиста та завідуючої дошкільного закладу. Студенти-практиканти беруть участь в усіх формах методичної роботи, запланованих на період практики. Для отримання інформації про методичну роботу закладу, студенти проводять бесіди з методистом, завідувачем дошкільного закладу, аналізують плани роботи методичного кабінету, протоколи засідань педагогічної ради, матеріали методичних семінарів тощо.

Результати аналізу викласти у щоденнику, використовуючи такі питання:

- чи відповідає тематика проведених засідань педагогічної ради, методичних семінарів річному плану;
як ведуться протоколи педагогічної ради, їх структура, відповідність вимогам;
- аналіз матеріалів одного з засідань педагогічної ради (протоколи, тексти доповідей, рішення).

За вказівками завідувача та методиста студент працює над вдосконаленням роботи методичного кабінету дошкільного закладу: добирає та систематизує нові матеріали, методичні розробки, виготовляє наочні посібники, атрибутику до ігор, складає анотації на нові посібники та публікації періодичних видань, організовує виставки тощо. Ця робота стисло описується у щоденнику педагогічної практики.

Відповідно до річного плану дошкільного закладу, враховуючи результати діагностики та аналізу педагогічного процесу, практиканти готують і самостійно проводять одну із форм методичної роботи для педагогічних працівників дошкільного закладу (педагогічну раду, семінар, семінар-практикум тощо). Тема для відкритого методичного заходу може також бути запропонована студентами-практикантами, груповим керівником-методистом. При виборі тематики методичної роботи слід враховувати її актуальність для дошкільної педагогіки та психології, інноваційність тощо, можуть бути враховані також наукові інтереси студентів-практикантів. Студенти формулюють мету і завдання методичного заходу, визначають методи навчання вихователів, добирають необхідний науково-теоретичний, методичний та практичний матеріал, готують наочність, дидактичні посібники, складають рекомендації щодо використання набутих знань і умінь у практиці роботи з дітьми. При потребі, як на етапі підготовки, так і безпосередньо під час проведення, практиканти можуть залучити інших працівників, чітко визначивши їх роль. Попередньо оформляється розгорнутий план обраної форми методичної роботи з тезами доповідей, описом завдань тощо. До цих матеріалів після проведення практикантами методичного заходу додається оцінка рівня проведення, підпис завідувача ЗДО та печатка.

Змістовий модуль IV.

Контроль навчально-виховного процесу в дошкільному закладі освіти

Протягом всього періоду практики студенти-практиканти аналізують навчально-виховну роботу з різних розділів програми в усіх вікових групах дошкільного закладу. Тематика і зміст контролю визначається згідно із річним планом закладу та календарними планами завідувача і методиста. Для виконання цього завдання студенти завчасно добирають схеми спостереження й аналізу різних форм навчально-виховної роботи з дітьми дошкільного віку, діагностичні методики.

За дорученням завідувача та методиста практиканти аналізують і затверджують календарні плани навчально-виховної роботи вихователів та

інших педагогічних працівників (музичного керівника, інструктора з фізичного виховання). Разом із завідувачем чи методистом, а також самостійно студенти перевіряють готовність вихователів до робочого дня. Щоденно переглядають та аналізують заняття та організацію життєдіяльності дітей. Проводять діагностику знань, умінь і навичок дітей різних вікових груп. Визначають характер взаємодії вихователів і батьків у вирішенні питань навчання та виховання дітей. На основі одержаних відомостей оцінюють ефективність педагогічної діяльності вихователів, дають рекомендації щодо вдосконалення навчально-виховної роботи. Зміст спостережень та розгорнутий аналіз освітнього процесу з висновками і рекомендаціями практиканти фіксують у щоденниках, переглянуті заняття аналізують за прийнятими у дошкільному закладі схемами, результати аналізу оформляються на окремих бланках.

Вимоги до звітної документації

По закінченні виробничої виробничої (організаційно - методичної) педагогічної практики проводиться заключна конференція, на якій здобувачі освіти звітують про виконану роботу, а також висловлюють свою думку щодо змісту та організації практики.

Керівник оцінює роботу кожного здобувача освіти і оформлює звіт за результатами практики.

- 1.Щоденник спостережень педагогічної практики, що включає:
 - календарно-тематичне планування на період практики;
 - зміст виконаних завдань педагогічної практики;
 - звіт з педагогічної практики студента;
 - характеристика студента-практиканта.
- 2.Плани роботи завідуючої та вихователя-методиста на два тижні.
- 3.Аналіз річного плану дошкільного закладу.
- 4.План-конспект методичного заходу.
- 5.Тексти двох лекцій (консультацій) для батьків.

Критерії оцінювання результатів виробничої (організаційно-методичної) педагогічної практики

№ з/п	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах	Макс. кількість балів
1.	Загальне ознайомлення із організаційно-методичними аспектами роботи дошкільного закладу освіти		30
	-проводять аналіз результатів освітньої та методичної роботи дошкільного закладу; -складають рецензію на річний план роботи дошкільного закладу; -проводять спостереження за роботою завідувача, методиста й інших співробітників (за кожним протягом дня);	20-30	

	<p>-проводять аналіз посадових обов'язків завідувача та методиста; - складають циклограму робочого дня одного з працівників; -проводять анкетування серед вихователів; Завдання виконані в повному обсязі.</p>		
	<p>-проводять аналіз результатів освітньої та методичної роботи дошкільного закладу, - проводять спостереження за роботою завідувача, методиста й інших співробітників (за кожним протягом дня); -не в повному обсязі проводять аналіз посадових обов'язків завідувача та методиста; -складають циклограму робочого дня одного з працівників; -не послідовно проводять анкетування серед вихователів; Завдання виконані на достатньому рівні.</p>	10-19	
	<p>-проводять аналіз результатів освітньої та методичної роботи дошкільного закладу, - не проведено в повному обсязі спостереження за роботою завідувача, методиста й інших співробітників (за кожним протягом дня); -не проведений аналіз посадових обов'язків завідувача та методиста; - не складена циклограма робочого дня одного з працівників; -не проводять анкетування серед вихователів; Завдання виконані на середньому рівні.</p>	5-9	
	<p>- проводять опис результатів освітньої та методичної роботи дошкільного закладу; - не проведено спостереження за роботою завідувача, методиста й інших співробітників (за кожним протягом дня); -не проведений аналіз посадових обов'язків завідувача та методиста; - не складена циклограма робочого дня одного з працівників; -не проводять анкетування серед вихователів; Завдання виконані на низькому рівні.</p>	0-4	
2.	<p>Господарсько-фінансовий напрям у діяльності керівника дошкільного закладу</p>		20
	<p>-аналізують ретельно матеріально-технічну базу дошкільного закладу; -вивчають і характеризують книги обліку продуктів харчування і меню-вимогу Завдання виконані в повному обсязі.</p>	20-15	
	<p>-аналізують матеріально-технічну базу дошкільного закладу; -вивчають і характеризують книги обліку продуктів харчування і меню-вимогу. Завдання виконані на достатньому рівні.</p>	9-14	
	<p>-не в повній мірі аналізують матеріально-технічну базу дошкільного закладу; -вивчають, але не дають характеризують книги обліку продуктів харчування і меню-вимогу.</p>	5-8	

	Завдання виконані на середньому рівні.		
	- не аналізують матеріально-технічну базу дошкільного закладу; -вивчають і не дають характеристики книги обліку продуктів харчування і меню-вимогу. Завдання виконані на низькому рівні.	4-0	
3.	Методична робота у дошкільному закладі		20
	-аналізують плани роботи методичного кабінету, протоколи засідань педагогічної ради, матеріали методичних семінарів тощо; -готують і самостійно проводять одну із форм методичної роботи для педагогічних працівників дошкільного закладу (педагогічну раду, семінар, семінар-практикум тощо); -вдосконалюють роботу методичного кабінету дошкільного закладу. Завдання виконані в повному обсязі.	20-15	
	- добирають та систематизують нові матеріали, методичні розробки, виготовляють наочні посібники, атрибутику до ігор, складають анотації на нові посібники та публікації періодичних видань, організують виставки тощо. Завдання виконані на достатньому рівні.	14-9	
	- самостійно проводять одну із форм методичної роботи для педагогічних працівників дошкільного закладу (педагогічну раду, семінар, семінар-практикум тощо); Завдання виконані на середньому рівні.	5-8	
	- беруть участь в усіх формах методичної роботи, запланованих на період практики. Завдання виконані на низькому рівні.	4-0	
4.	Контроль навчально-виховного процесу в дошкільному закладі освіти		20
	-аналізують заняття та організацію життєдіяльності дітей; -аналізують календарні плани навчально-виховної роботи вихователів та інших педагогічних працівників (музичного керівника, інструктора з фізичного виховання).	20-15	
	-аналізують заняття та не аналізують організацію життєдіяльності дітей; -аналізують календарні плани навчально-виховної роботи вихователів та не аналізують плани інших педагогічних працівників (музичного керівника, інструктора з фізичного виховання).	14-9	
	-аналізують заняття та організацію життєдіяльності дітей; - не аналізують календарні плани навчально-виховної роботи вихователів та інших педагогічних працівників (музичного керівника, інструктора з фізичного виховання).	5-8	
	- не в повному обсязі аналізують заняття та організацію життєдіяльності дітей; - не аналізують календарні плани навчально-виховної роботи вихователів та інших педагогічних працівників (музичного керівника, інструктора з	4-0	

	фізичного виховання).		
5.	Оформлення звітної документації		10
	- звітна документація подана у повному обсязі і вчасно: щоденник оформлений у відповідності з вимогами; захист у вигляді усного звіту з критичним аналізом підсумків особистої практики.	8-10	
	- документація і щоденник студента-практиканта оформлені в повному обсязі; щоденник має естетичний вигляд, але записи зроблено у скороченому вигляді; зміст записів не повністю розкриває види діяльності на педпрактиці; захист підсумків особистої практики відбувся без критичного аналізу;	5-7	
	- звітна документація подана не у повному обсязі: якість документації незадовільна, із значними помилками та неточностями, подана із запізненням.	1-4	
	- документація не підготовлена належним чином і вчасно.	0	

Розподіл балів за видами діяльності студентів під час практики

№	Види завдань	Кільк. балів	Оцінює
I.	Загальне ознайомлення із організаційно-методичними аспектами роботи дошкільного закладу	Максим. кільк. 30	Керівник від бази практики
1.1	Аналізують результати освітньої та методичної роботи дошкільного закладу	1-5	
1.2	Проводять порівняльний аналіз посадових обов'язків директора та методиста ЗДО	1-10	
1.3	Складають рецензію на річний план роботи дошкільного закладу	1-5	
1.4	Складають циклограму робочого дня одного з працівників	1-10	
2.	Господарсько-фінансовий напрям у діяльності керівника дошкільного закладу	20	
2.1	Аналізують матеріально-технічну базу дошкільного закладу	10	
2.2.	Вивчають книгу обліку продуктів харчування і меню-вимогу	10	
3.	Методична робота у дошкільному закладі	20	Керівник практики
3.1	Аналізують плани роботи методичного кабінету, протоколи засідань педагогічної ради, матеріали методичних семінарів тощо.	1-10	

3.2	Готують і самостійно проводять одну із форм методичної роботи для педагогічних працівників дошкільного закладу (педагогічну раду, семінар, семінар-практикум тощо).	1-10	
4.	Контроль навчально-виховного процесу в дошкільному закладі освіти	20	Керівник практики
4.1	Аналізують заняття та організацію життєдіяльності дітей	10	
4.2	Аналізують календарний план навчально-виховної роботи вихователя та інших педагогічних працівників (музичного керівника, інструктора з фізичного виховання)	10	
5.	Оформлення звітної документації (рівень відповідності звітної документації вимогам програми, захист результатів практики)	10	Керівник практики
5.1	Оформляють зібраний матеріал: у звіті вказують на досягнення та нереалізовані ідеї, визначають причини недоліків та упущень, намічають основні шляхи самовдосконалення.	1-5	
5.2	Щоденник студента-практиканта та захист у вигляді усного звіту з критичним аналізом підсумків особистої практики.	1-5	
	ВСЬОГО	100	

Загальні критерії оцінювання практики здобувачів

Зміст критеріїв оцінювання	Шкала ECTS	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
Здобувач вищої освіти критично осмислює концептуальні засади і має ґрунтовні знання про цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні. Впроваджує інформаційні та комунікаційні технології і генерує нові ідеї в організацію освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу. Встановлює взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів. На високому рівні вміє аналізувати й	90-100	A	Відмінно

порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності. Організовує методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії. Здійснює психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини. Знає і використовує в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти. Виявляє та відтворює в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень. На високому рівні застосовує в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирає відповідні технології та методики. Володіє досконало вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Організовує харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей. Уміє планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти. Володіє знаннями про академічну доброчесність, уміє дотримуватись норм доброчесності у викладанні навчальних дисциплін, оприлюдненні матеріалів власних досліджень і методичних розробок. Уміє організовувати та проводити дослідження психічного розвитку дітей із застосуванням валідних та надійних методів. На високому рівні вміє здійснювати психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. Володіє знаннями про напрями і способи професійного самовдосконалення; уміє критично оцінювати результати власної діяльності, виявляти причини недоліків; уміє визначати власну траєкторію професійного зростання. На високому рівні володіє вміннями письмової та усної комунікації державною мовою в ситуаціях професійного, наукового спілкування та презентації результатів дослідження.

<p>Здобувач вищої освіти критично осмислює концептуальні засади і має достатні знання про цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні. Впроваджує інформаційні та комунікаційні технології і генерує нові ідеї в організацію освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу. Встановлює взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів. На достатньому рівні вміє аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності. На достатньому рівні організовує методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії. Здійснює психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини. Знає і використовує в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти. На достатньому рівні виявляє та відтворює в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень. Достатньо усвідомлено застосовує в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирає відповідні технології та методики. Володіє вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Організовує харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей. На достатньому рівні вміє планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти. Достатньо усвідомлено володіє знаннями про академічну доброчесність, уміє дотримуватись норм доброчесності у викладанні навчальних дисциплін, оприлюдненні матеріалів власних досліджень і методичних розробок. На достатньому рівні організовує та проводить дослідження психічного розвитку дітей із застосуванням валідних та надійних методів. У цілому вміє здійснювати психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп,</p>	82-89	В	Добре
--	-------	---	-------

<p>організацій. Достатньо усвідомлено володіє знаннями про напрями і способи професійного самовдосконалення; уміє критично оцінювати результати власної діяльності, виявляти причини недоліків; у цілому вміє визначати власну траєкторію професійного зростання. Володіє вміннями письмової та усної комунікації державною мовою в ситуаціях професійного, наукового спілкування та презентації результатів дослідження.</p>			
<p>Здобувач вищої освіти має знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні. Намагається впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організацію освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу. Не завжди вміє встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів. Не завжди вміє аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності. Не завжди виявляє розуміння потреби організації методичного супроводу освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії. Не завжди вміє здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини. Знає і використовує в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти. Не завжди виявляє та відтворює в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень. Не завжди вміє застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирає відповідні технології та методики. Не завжди володіє уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії. На середньому рівні володіє вміннями організації харчування, медичного обслуговування, оздоровлення дітей. Не завжди вміє планувати та координувати</p>	74-81	С	

<p>фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти. Не завжди володіє знаннями про академічну доброчесність, уміє дотримуватись норм доброчесності у викладанні навчальних дисциплін, оприлюдненні матеріалів власних досліджень і методичних розробок. На середньому рівні вміє організовувати та проводити дослідження психічного розвитку дітей із застосуванням валідних та надійних методів. Не завжди вміє здійснювати психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. На середньому рівні володіє знаннями про напрями і способи професійного самовдосконалення; уміє критично оцінювати результати власної діяльності, виявляти причини недоліків; уміє визначати власну траєкторію професійного зростання. На середньому рівні володіє вміннями письмової та усної комунікації державною мовою в ситуаціях професійного, наукового спілкування та презентації результатів дослідження.</p>			
<p>Здобувач вищої освіти має недостатні знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні. Не виявляє творчого підходу впровадження інформаційних та комунікаційних технологій і не генерує нові ідеї в організацію освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу. Не завжди виявляє вміння встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів. Не завжди вміє аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності. Практично не організовує методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії. Має труднощі у здійсненні психолого-педагогічного керівництва індивідуальним розвитком особистості дитини. Знає, але не завжди вміє використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти. В практично не виявляє та не відтворює в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень. На задовільному рівні застосовує в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирає відповідні технології та методики. Загалом володіє уміннями й навичками аналізу, прогнозування,</p>	64-73	D	Задовільно

<p>планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Загалом організовує харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей, але потребує значної допомоги. Має труднощі у плануванні та координуванні фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти. На задовільному рівні володіє знаннями про академічну доброчесність, уміє дотримуватись норм доброчесності у викладанні навчальних дисциплін, оприлюдненні матеріалів власних досліджень і методичних розробок. На задовільному рівні вміє організовувати та проводити дослідження психічного розвитку дітей із застосуванням валідних та надійних методів. Практично не вміє здійснювати психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. На задовільному рівні володіє знаннями про напрями і способи професійного самовдосконалення; не уміє критично оцінювати результати власної діяльності, виявляти причини недоліків; не уміє визначати власну траєкторію професійного зростання. На задовільному рівні володіє вміннями письмової та усної комунікації державною мовою в ситуаціях професійного, наукового спілкування та презентації результатів дослідження.</p>			
<p>Здобувач вищої освіти на репродуктивному рівні має знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні. Не впроваджує інформаційні та комунікаційні технології і генерує нові ідеї в організацію освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу. Не виявляє здатності встановити взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів. На низькому рівні аналізує й порівнює результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності. Має значні труднощі у організації методичного супроводу освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії. Виявляє часткові вміння здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини. Не цілком розуміє як використовувати в</p>	60-63	E	

<p>практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти. Не завжди доцільно виявляє та відтворює в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень. Має значні ускладнення у застосуванні в професійній діяльності сучасних дидактичних та методичних засад викладання психолого-педагогічних дисциплін і не вміє обирати відповідні технології та методики. Виявляє часткові вміння й навички аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Має значні труднощі у організації харчування, медичного обслуговування, оздоровлення дітей. Не вміє планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти. На низькому рівні володіє знаннями про академічну доброчесність, не вміє дотримуватись норм доброчесності у викладанні навчальних дисциплін, оприлюдненні матеріалів власних досліджень і методичних розробок. Не завжди доцільно вміє організовувати та проводити дослідження психічного розвитку дітей із застосуванням валідних та надійних методів. Має значні труднощі у здійсненні психологічного прогнозу щодо розвитку особистості, груп, організацій. На низькому рівні володіє знаннями про напрями і способи професійного самовдосконалення; не вміє критично оцінювати результати власної діяльності, виявляти причини недоліків; має значні ускладнення у визначенні власної траєкторії професійного зростання. На низькому рівні володіє вміннями письмової та усної комунікації державною мовою в ситуаціях професійного, наукового спілкування та презентації результатів дослідження.</p>			
<p>Здобувач вищої освіти має фрагментарні знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні. Не вміє впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організацію освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу. Не виявляє здатності встановити взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та</p>	35-59	F X	Незадовільно

батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів. Не вміє доцільно аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності. Не володіє вміннями організації методичного супроводу освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії. Не розуміє й не усвідомлює як здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини. Не володіє знаннями щодо використання в практичній діяльності законодавчої бази дошкільної освіти. Епізодично виявляє та відтворює в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень. Має значні ускладнення у застосуванні в професійній діяльності сучасних дидактичних та методичних засад викладання психолого-педагогічних дисциплін і не вміє обирати відповідні технології та методики. Не володіє вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Не володіє знаннями щодо організації харчування, медичного обслуговування, оздоровлення дітей. Не вміє планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти. Не володіє знаннями про академічну доброчесність, не вміє дотримуватись норм доброчесності у викладанні навчальних дисциплін, оприлюдненні матеріалів власних досліджень і методичних розробок. Не вміє організовувати та проводити дослідження психічного розвитку дітей із застосуванням валідних та надійних методів. Не вміє здійснювати психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. Не володіє знаннями про напрями і способи професійного самовдосконалення; не вміє критично оцінювати результати власної діяльності, виявляти причини недоліків; має значні ускладнення у визначенні власної траєкторії професійного зростання. Не володіє вміннями письмової та усної комунікації державною мовою в ситуаціях професійного, наукового спілкування та презентації результатів дослідження.

Здобувач освіти абсолютно не виконав програму практики або не з'явився на практику. Є потреба повторного проходження педагогічної практики.	1-34	F	
---	------	---	--

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за педагогічну практику	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Педагогічної практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного проходження педагогічної практики	не зараховано з можливістю повторного проходження педагогічної практики
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням педагогічної практики	не зараховано з обов'язковим повторним проходженням педагогічної практики

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти / наук. кер.: А. М. Богуш; авт. кол.: Беленька Г. В., Богініч О. Л., Гавриш Н. В. та ін. К., 2012. 26 с.
2. Дитячий садок: управління / Упорядник Т. Вороніна. Київ., 2005. 128 с.
3. Дитина : Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч [та ін.]; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець; МОН України, Київськ. ун-т імені Б. Грінченка. К. : Київськ. ун-т імені Б. Грінченка, 2016. 304 с.
4. Керівництво дошкільним навчальним закладом: Інформативно-методичні матеріали на допомогу керівникові дошкільного навчального закладу / Упор.: Н. Майор, Ю. Манилюк та ін. Тернопіль, 2006. 168 с.
5. Копейкіна О., Бурова А. та ін. Вивчення діяльності дошкільного навчального закладу // Дошкільне виховання, 2004. № 7. С. 4 - 9.

6. Керівництво дошкільним навчальним закладом: Інформативно-методичні матеріали на допомогу керівникові дошкільного навчального закладу / Упор.: Н. Майор, Ю. Манилюк, О. Тимофеєва. Тернопіль, 2010. 168 с.
7. Кошелівська О. Семінари-практикуми – шлях до оновлення. Дошкільне виховання, 2002. № 8. С. 9-11.
8. Крутій К. Концепція постійного контролю за якістю дошкільної освіти. Вихователь-методист дошкільного закладу, 2009. № 3. С. 4-6.
9. Методична робота в ДНЗ / Л. А. Швайка Х. Вид. група «Основа», 2017. 304 с.
10. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від двох до семи років «Дитина» / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богиніч, Н. І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець; МОН України, Київськ. ун-т імені Б. Грінченка. К. : Київськ. ун-т імені Б. Грінченка, 2016. 352 с.
11. Методична робота в ЗДО/ упоряд. : Семізірова В. В. К.: Шкільний світ, 2016. 247 с.
12. Методичний кабінет у дитячому садку / упоряд. Т. Вороніна. К.: Шк. світ, 2008. 128 с.
13. На допомогу вихователю-методисту / упоряд. Т. Вороніна. К.: Шкільний світ, 2009. 128 с.
14. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. І. Білан; за заг. ред. О. В. Низковської. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 256 с.
15. Про планування освітнього процесу в дошкільному навчальному закладі. Інструктивно-методичний лист МОН України №1/9-434 від 01.10.2002 // Дошкільне виховання.2002. №10.
16. Розгорнутий календарний план. Друга молодша група. Весна / Уклад. С. М. Ванжа, Н. В. Куриленко, Я. В. Черевашенко, Т. О. Федюшина, О. Ф. Драчова. Харків : Вид-во «Ранок», 2017. 192 с.
17. Розгорнутий календарний план. Середня група. Осінь / Уклад. С. М. Ванжа, О. В. Моспан, Т. А. Сітало, Н. Б. Цибулько. Х.: Вид-во «Ранок», 2017. 256 с.
18. Розгорнутий календарний план. Старша група. Осінь / Уклад. С. М. Ванжа, Т. В. Власова, О. В. Моспан, Т. І. Ожимова. Харків : Вид-во «Ранок», 2017. 320 с.
19. Романюк І. А. Плануємо вивчення стану організації життєдіяльності дітей. Вихователь-методист дошкільного закладу, 2010. № 5. С. 56–61.
20. Романюк І. А. Особливості проведення тематичного контролю. Вихователь-методист дошкільного закладу, 2010. № 6. С. 63–68.
21. Романюк І. А. Фронтальний та підсумковий контроль у системі внутрішнього контролю. Вихователь-методист дошкільного закладу, 2010. № 8. С. 66–69.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бібліотека Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. URL: <https://library.pdpu.edu.ua>.

2. Електронний архів (репозитарій) Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua>.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
4. Одеська національна наукова бібліотека. URL: <http://odnb.odessa.ua>.
5. <https://dohcolonoc.ru> - сайт для вихователів ЗДО;
6. <https://sites.google.com> – сайт для педагогів ЗДО;
7. <http://www.za-partoi.ru> – блог з виховання, навчання та розвитку дошкільників: корисні статті, поради з виховання та дитячої психології;
8. <http://mon.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства освіти і науки України; www.nbuv.gov.ua/ - сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського.